



ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK  
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA



NEB  
NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA

## ZSÓTÉR SÁNDOR, DR.

Születési név: ZEMENCSIK SÁNDOR  
Anyja neve: ZSÓTÉR JULIANNA  
Apja neve: ZEMENCSIK PÁL  
Születési idő: 1929. MÁRCIUS 7.  
Születési hely: KUNÁGOTA

### VÉGZETTSÉGEK

Végzettség	Megszerzés időpontja
Eredeti foglalkozás/végzettség	betanított munkás
8 elemi	1943
ELTE Állam- és Jogtudományi Kar	1963
6 hónapos Dzerzsinszkij operatív iskola	1980

### RENDFOKOZATOK

Rendfokozat	Előléptetés időpontja
áv. alhadnagy	1951
áv. hadnagy	1952
áv. főhadnagy	1955
r. százados	1958
r. őrnagy	1963
r. alezredes	1969

### BEOSZTÁSOK

Munkahely, szervezeti egység	Beosztás, munkakör	Időszak
Államvédelmi Hatóság Katonai Elhárító Főosztály Vizsgálati Osztály	vizsgáló	1951
BM Személyügyi Főosztály Fegyelmi Osztály	előadó	1955
BM II/8-c (Katonai Vizsgálati) Alosztály	fővizsgáló	1962
BM III/1-c (Katonai Vizsgálati) Alosztály	megbízott alosztályvezető	1968
BM III/1-c (Katonai Vizsgálati) Alosztály	alosztályvezető	1969
BM III/1-c (Katonai Vizsgálati) Alosztály	alosztályvezető-helyettes	1971
BM III/1-c (Katonai Vizsgálati) Alosztály	alosztályvezető	1976

### KITÜNTETÉSEK

Kitüntetés	Időpont
Közbiztonsági Érdemérem arany fokozata	1964
Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata	1967
Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata	1976
Szolgálati Érdemérem (30 éves)	1981
Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata	1989

## KARRIER

1951 februárjában került az Államvédelmi Hatóság állományába, majd egy hathetes operatív kiképzés után vizsgáló lett a Katonai Vizsgálati Osztályon. Ettől kezdve rövidebb megszakításokkal mint vizsgáló dolgozott. (1954-ben egy rövid ideig a Katonai Elhárító Főosztály fegyelmi előadója volt, majd a Személyzeti Főosztály Fegyelmi Osztályának lett a beosztottja.) Több alkalommal, így 1953-ban, 1954 és 1955, 1957 és 1958, valamint 1960–1961 között hosszabb-rövidebb ideig a Vizsgálati Osztályra vezényelték. 1963 és 1964 között a Jogi Alosztályon, később a Katonai Vizsgálati Alosztályon teljesített szolgálatot.

1956. október 23. és október 30. között a BM Vizsgálati Főosztályán tartózkodott, majd hazaküldték és az édesanyja lakásában bujkált. November 10 körül jelentkezett ismét szolgálatra.

1959-ben készített minősítése szerint:

„Az ügyek politikai értékelésében általánosságban és végeredményben megfelelően foglal állást. Több esetben azonban befolyással volt rá az a körülmény, hogy az előző években túlnyomóan felülvizsgálati ügyekben dolgozott. Ennek következményeképpen kialakult egy olyan negatív szemlélete, hogy a felmerült ügyekben elsősorban az vizsgálendő, hogy a gyanúsított terhére rótt cselekményéből mi nem felel meg a valóságnak. E negatív vonás legyőzése szempontjából komoly fejlődés tapasztalható, bizonyos hatása azonban még esetenként észlelhető.”

A megtorlás során – többek között – az alábbi ügyek vizsgálatában vett részt:

Nagy Imre és társai

Kósa Pál és társai

Váradai Gyula és társai

Németh János és társai

Szabó Pál és társai

## FORRÁSOK

ÁBTL 2.8.1. 9966 Zsótér Sándor, dr.